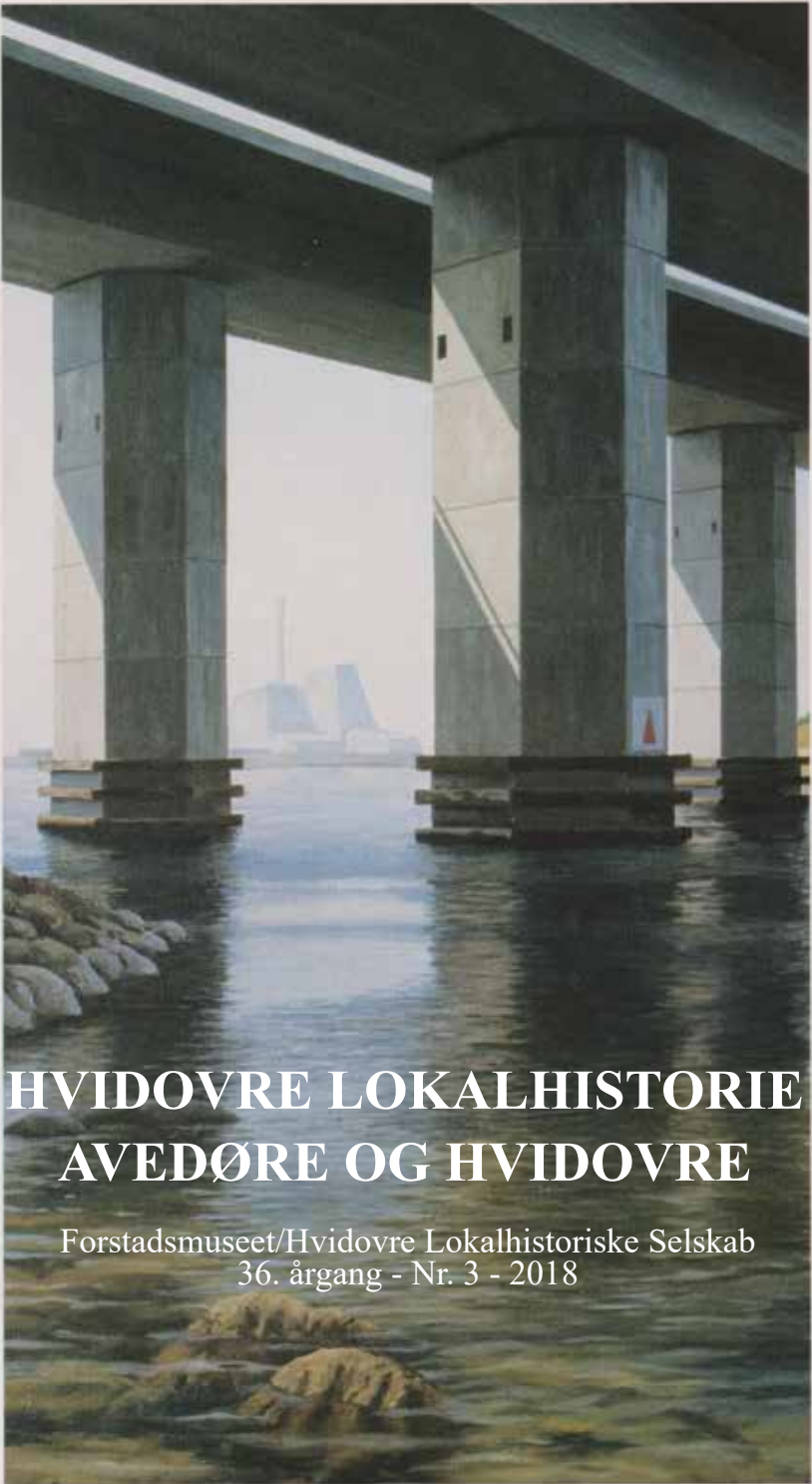

The background image is a photograph of a bridge structure over water. The bridge has large, rectangular concrete pillars supporting the deck. The water is calm, reflecting the bridge and the sky. In the distance, a ship is visible on the water. The foreground shows some rocks in the water.

HVIDOVRE LOKALHISTORIE AVEDØRE OG HVIDOVRE

Forstadmuseet/Hvidovre Lokalhistoriske Selskab
36. årgang - Nr. 3 - 2018

Indeholdsfortegnelse

Formanden har ordet	3
Christian Hansens virke og værker – 2. del - om malerier	4
”Mit liv i Hvidovre” - Thomas Thomsen fortæller	16
Hvidovrevejs butikker	22
Bazarbygninger - butikker i beskedent format.....	24
Om Kalveboderne v. Poul Sverrild	28
Hyggeeftermiddage.....	34
”Det døde de af - i de gode gamle dage”	36
Da dansegleden kom til Hvidovre	38
Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.....	39
bliver 40 år d. 22. november 2018	39
Cykelsmed Johnny Persson fortæller	42
Lokalhistoriske kilder.....	43
Arrangementsoversigt	44
Bestyrelse og udvalg for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab.....	46
Bagsiden	48

Forstadsmuseet: Alarmpladsen 3, Avedørelejren, 2650 Hvidovre
Tlf. 36490030 E-mail: forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk
www.forstadsmuseet.dk

Redaktion: Jørgen Snedled, Anja Olsen (ansvarshavende)
E-mail: hlsredaktionen@gmail.com

Tryk: Hvidovre RådhusTrykkeri. - Trykt i 650 eksemplarer

Forsidebillede: Kalvebodbroen af Christian Hansen

Næste blad udkommer: Fra uge 33 2018 - deadline 26. juni 2018

Formanden har ordet

Af: Jens Frederik Jørgensen

Sammen med dette medlemsblad sender vi et særnummer med referat af generalforsamlingen den 8.3. Her findes beretningen, museums-chefens orientering og motiveringen for det nye æres-medlem, Henny Paaske.

Bestyrelsen fortsætter uændret og med uændrede opgaver.

2018 er et jubilæumsår for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab. Som I kan læse i Ole Asbjørn Petersens artikel, fylder selskabet 40 år.

Det fejres med et jubilæumsarrangement i Kometen (Medborgersalen) den 21. november.

Flemming Krøll vil fortælle om sin barndom og ungdom i Hvidovre. Og så vil han underholde med nogle sange og sketches. I det medlemsblad, der udkommer i august vil vi orientere mere om arrangementet og om billetsalg.

HIF-fodbold har en masse billeder

liggende i et skab på Hvidovre Stadion. Disse billeder fortæller historien om kommunens mest omtalte idrætsklub. Disse billeder er ved at blive beskrevet. Hvornår er billedet fra?, hvem er med på billedet ? osv. Billederne lægges via Forstadsmuseet ud på www.arkiv.dk. Billederne vækker gode og sjove minder fra klubbens storhedstid.

19. september planlægger vi at holde en "Jette Jan-aften". Mange børn og unge har minder og oplevelser om ture med lejrskoleskibet. Har du eller dine børn været med på tur, og har I billeder og andet materiale, vil vi gerne have det. I kan kontakte Frank Gudmann – se kontaktoplysninger på næstsidste i bladet.

Vi håber, at vi alle får en god dansk sommer med sol, varme, blå himmel og drivende skyer.

HUSK - Kontingent for 2018

Kassereren efterlyser kontingentindbetaling fra ca. 250 medlemmer. Er det dig kassereren har i tankerne, bedes du snarest muligt indbetale kontingentet.

Det kan ske til bankkonto: 5025 1028523 eller på Mobilepay nr: 94672

Indbetaling kan også ske på Rytterskolen onsdag den 23.5.2018 kl. 10.00 -12.00.

Kontingentet for 2018 er 125 kr., dog 100 kr. for pensionister. Bor du udenbys og får bladet bragt med postvæsnet skal du tillige betale et portogebyr på 50 kr.

Christian Hansens virke og værker – 2. del - om malerier

Af Jens Frederik Jørgensen

Alle illustrationer i denne artikel er malerier lavet af Christian Hansen

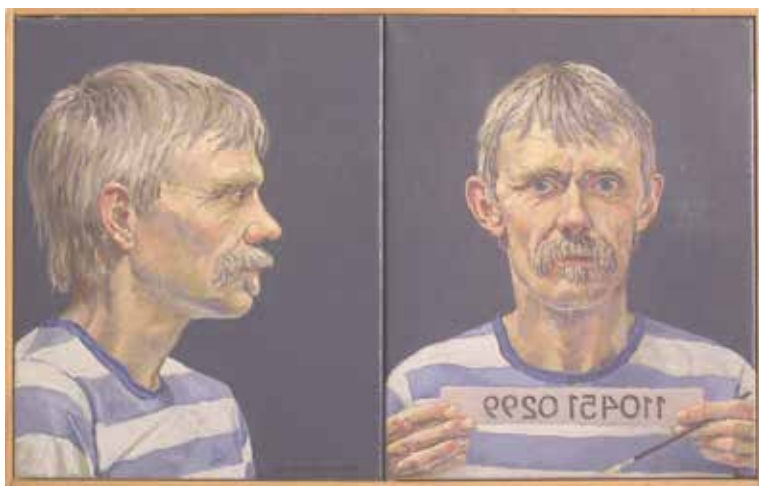
Christian Hansens gennembrud som kunstmaler kom i 1996. Christian Hansen (CH) sendte 6 billeder ind til "Kunstnernes Efterårsudstilling, og den anerkendte censurerede udstilling antog alle 6 billeder i første hug. Det betød, at CH nu var blevet en anerkendt kunstner. CH finder sine motiver i hverdagen og maler dem naturalistisk med vægt på lysindfald,

beskæringen og vinklingen i motivet. Motiver som andre ikke har haft øje for.

CHs første separatudstilling foregik i "Galerie Gerly" på Vandkunsten. Temaet var "Al Tings Forgængelighed"

Motiverne var dels hentet fra byggepladser og dels æbler.

"Jeg opdagede, at mine malerier kunne være en øjenåbner for beskueren. Til et billede

Selvportræt af kunstneren 1996

"Dan-pæle"

med Danpæle på spurgte en af gæsterne på ferniseringen, hvad det var for nogle røde og hvide tingester, jeg havde malet, - dem havde han aldrig set før. Senere fortalte han mig, at nu så han dem alle vegne i bybilledet."

CH har malet mindst et par hundrede billeder med æbler – æbler med pletter, næsten rådne æbler. Alle de æbler, der har dannet model er af egen avl, så det må betegnes som Hvidov-

re-motiver. Der hænger også et æblebillede i Enghøjhuset - "De fire årstider" - det blev givet af Hvidovre Kommune som 25 års jubilæumsgave til det daværende Avedøre Bibliotek.

Da CH havde færdiggjort udsmykningen af Frydenhøjsskolen, havde skolen 25-års jubilæum, og ledelsen spurgte, om han ville lave et billede.

"Man kigger ned ad en trappe, og så er der en væg, man kan

"De fire årstider"

se oppefra. Der skulle laves noget til den væg, og jeg ville lave noget med æbler. Billedet blev lavet væsentligt større end normalt, ellers ville det have set snoldt ud. Da billedet skulle indvies, var der et par lærere, der havde taget deres små klasser med hen for at se og kommentere det. Det ser ud som om, tingene står inde i en sættekasse. Jeg havde sat store plettede æbler ind også en pære, der havde en stilk, der

var malet, som om den stak ud af billedet - ud foran rammen.

Så var der en lille frisk fyr, der sagde, at det med æblerne, at de gik ind i billedet, det kunne han godt se, men det, der stak ud "Det er da virkeligt?"

"For et års tid siden havde vi besøg af en elektriker. Da han så billederne med æbler sagde han: "Nå var det dig, der lavede det ude på Frydenhøjskolen?"

"Ja" svarede jeg. Så sagde elektriker, at han havde

været med ved indvielsen. Så sagde jeg, hvad en lille dreng havde sagt. Elektrikeren svarede: "Det var da mig!".

CH fortæller videre:

"Jeg er meget inspireret af Hammershøis arkitekturbilleder. Derfor har jeg lavet noget, der virker nutidigt med lidt samme karakter som Hammershøis billeder".

Her kommer der noget af Hvidovre ind i motiverne. En dag, da CH kom kørende ind ad motorvejen mod Hvidovre,

slog det ham, at der var godt motiv ude ved Vestvolden, da han kørte under en bro med flader af skygge og et godt lysindfald. Han tog cyklen og kørte derud og tog en masse fotos fra forskellige vinkler. Hjemme igen malede han et par billeder af motorvejsbroerne.

"Når først jeg har fået øje på en ting, bider den sig selv i halen – jeg får lyst til at lave flere af dem. Jeg tog ud til Avedøre til broen over til Vestamager. Også her tog jeg en masse

Æbler i "sættekasse"

fotos. Jeg malede flere billeder. et købte Hvidovre Kommune, og hænger på Ll. Friheden, et andet blev købt af direktøren på Avedøreværket, og hænger på hans kontor.”

CH fortæller videre: ”En gang ville jeg gerne låne billedet til en udstilling og fik at vide, at det kunne jeg godt, hvis billedet blev malet færdigt. Den anden skorsten var nemlig ikke bygget, da jeg malede billedet. Direktøren fik sin skorsten, og jeg fik mit maleri”.

CH er meget afdæmpet i sit farvevalg og har malet mange billeder med stille vand og snelandskaber. Det være sig en

meget stille havoverflade med 2 pæle. Billedet toner ud i ingenting. Lige så stille som vand kan være, lige så stille kan det være, når der er sne over det hele. Der er ikke mange farver i snebilleder - meget lys og skygge og nogle træer – meget naturalistisk naturgengivelse med en lidt anden stemning. CH er af en kollega blevet kaldt ”den grå maler”. Hertil kommenterer CH, at ”når jeg selv skal lave noget, synes jeg det hurtigt virker for kulørt, men jeg kan godt lide mange andre maleres billeder med stærke farver. Jeg bliver selv overrasket over ”det stille” i

Kalvebodebroen

Det stille vand

mine billeder. Jeg synes ikke selv, at jeg er stille, men heller ikke højtråbende. Det ender altid med at være de stille motiver, som jeg synes, at der er noget ved”

CH har også haft et mangeårigt samarbejde med Gallerie Rasmus i Skagen. Rasmus kunne godt lide at give sine kunstnere et bestemt tema, som de skulle arbejde ud fra. Engang foreslog han, at de skulle lave deres

egen version af Skagens-malerierne fra Skagens Museum. CH lavede bl.a. en parafrase over ”Sommeraften ved Skagens strand. Kunstneren og hans hustru” af P.S. Krøyer. CH malede sin kone, Inger og sig selv i badetøj gående på stranden med deres lille kat. Krøyer havde en lille hund med. Hvidovre var i 1996 vært for en international Børneteaterfestival. ”Jeg blev bedt om at

Kunstneren og hans frue på Skagen

lave en plakat til festivalen. Jeg havde 2 masker lavet over mig selv og min datter, der vel var 10 år dengang. Dem malede jeg til plakaten som den djævelske og den uskyldige. De, der stod for festivalen, blev meget glade for plakaten”.

CH har malet mange portrætter helt tilbage fra sin tid som bygningsmaler. Han har ofte

portrætteret sin familie. Det er ikke noget, der er kommet lige pludselig. Håndværksmæssig har CHs inspirationskilde bl.a. været Kviums malerier ”Fools” – portrætter af skøre mennesker. CH omsatte det til portrætter af almindelige fornuftige mennesker. Det blev bl.a. til 40 portrætter af jazzmusikere. CH fik opgaven at male et

Plakat til international Børneteaterfestival

portræt af borgmester Britta Christensen. Da de var kommet i gang, sagde Britta Christensen til CH, at hun ikke havde været meget for et portræt, ”De kunne bare tage et foto”. Da hun havde hørt, at det var CH, der skulle male hende, var hun blevet mere rolig. De havde tidligere mødt hinanden flere gange.

”Jeg lånte en stol med hjem

oppe fra borgmesterkontoret og satte den op herude på terrassen. Så tog jeg en masse fotos af Britta. Jeg havde forestillet mig, at billedet blev malet, så hun var set mere forfra. Da jeg havde fået fremkaldt alle fotos, kunne jeg se, at det i virkeligheden var det billede, hvor man ser hende lidt fra siden, som var langt det bedste at bruge som udgangspunkt for maleriet. Det blev et billede i rødt og sort. Hun havde en fin sort jakke på og så et rødt ”tørklæde”. Jeg malede så også baggrunden helt rød, - som en rød fane. Rammen blev sort, i stedet for

de sædvanlige gulddrammer. Det blev et billede helt i sort og rødt. Det kan ses oppe på rådhuset.

Jeg lavede 2 billeder. Så jeg havde mulighed for at prøve forskellige udtryk af. Britta Christensen fik selv lov til at vælge. Hun valgte det billede, hvor hun med sine egne ord så mere ”borgmøsterlig” ud. Hvis

Borgmester Britta Christensen

jeg skulle have valgt, havde jeg nok valgt det andet billede, hvor hun ser mere ”borgmesterlig” ud”.

I 2012 fik jeg til opgave at lave en cirkusplakat til Cirkusmuseet.

”Jeg ville lave den i min na-

turalistiske malestil. Jeg havde lært Line Vittrup at kende. Hun er artist, ansat på Cirkusmuseet og underviser børn og voksne i cirkuskunster. Jeg syntes, at det kunne være meget sjovt at få hende med på billedet. Museet havde lige fået en lille

Cirkusplakat

cirkusmanege med et bagtæppe og rød platform, der var malet en gul stjerne på. Jeg tænkte, at Line skulle ind på den. Hun stillede op i sit fineste cirkuskostume. Som jeg altid gør, når jeg skal lave et maleri, fotograferede jeg en hel masse. Da jeg kom hjem og så fotografierne, tænkte jeg, at det ikke gik. Det var blevet til en cirkusplakat - det skulle være en cirkusmuseumsplakat. Det skulle ikke være et motiv, der viser alt

det, man kan, men vise noget, der peger lidt tilbage.

Jeg lavede 2 forslag, hvor Line sad på gulvet og på en stol med en masse kegler, der flyder rundt omkring hende for at indikere, at det er gået galt, eller at hun er færdig med at optræde for den aften. Jeg lavede også et, hvor hun nejer og takker af. Det blev det billede, der blev valgt til plakaten. Jeg syntes, at det var udtryk for, at forestillingen var slut.

Billedet blev malet i røde og gule farver, og

hun havde en grøn kjole med tylskørt på”.

Historiske motiver har også gennemgående i CHs malerier. Når CH kommer forbi en stendysse, der ligger inde på en mark, så skal han lige ind at ”klappe” den og tænke 4.000 år tilbage. Han overvejede hvordan, han kunne male stenene, uden at det blev en banal gengivelse af en dysse i et smukt landskab, som Lundbye har

malet så godt. Han gik helt tæt på og lavede kun et portræt af stenene, og lavede det som et nutidigt billede - et ”kæmpe-portræt”.

En udgravning af Danmarks ældste kirkegård i Sebbersund har inspireret til billeder af gravene. Det er mørke aftegninger af de mennesker, der er blevet begravet, ofte i en halv ege – en træstammebåd. Fra udgravninger af vikingskibe ved Roskilde har CH brugt det,

der lå tilbage på bunden som motiver. Billederne er ikke så naturalistiske, som de fleste af CHs billeder.

At CH er gået over til at male abstrakt, hænger sammen med, at CH har fået konstateret Parkinson. Det er 3 år siden, men CH føler, at det er længere siden. CH tænkte, at han var begyndt at ryste så meget på hænderne, at han ikke kunne male, som han plejede. Han tog en uge på Ærø Kunsthøjskole.

Minder om Mennesker

”Det er ikke spor nemt” siger CH. ”Det er meget sværere end at lave noget naturalistisk. Med det naturalistiske har man et klart mål, fordi man fra starten har besluttet, at sådan skal det se ud. Med det abstrakte er det svært at sige, hvornår man er færdig, og hvornår man ikke er det. Det skal ikke ligne noget”.

CH fortæller en lille sjov historie om sit barnebarn Joonatan på 5 år, der sad og tegnede helt vildt. Så siger CH til ham: ”Nå Joonatan – er det et monster, du tegner?” ”Det ved jeg ikke endnu”.

”Det er meget rammende for den måde at arbejde på. Man går blot i gang, og ser man noget i det, arbejder man videre med det. Joonatan skal have tak for sin bemærkning.”

”Det drejer sig mest om komposition og farverne. Der behøver ikke at være ret mange farver i det abstrakte maleri. Fra hvid til grå og over til en grønlig, lys gulgrøn farve og over til noget næsten sort. Det er inden for den skala, jeg arbejder – igen er det ikke de vilde farver, der kommer på. Det er ikke meningen, at man skal finde et motiv i de abstrakte billeder, selv om det er fristende. Det er ren æstetik – farver og flader.”

”Det at male er vist kommet indefra”, siger CH. ”Jeg har altid haft nemt ved at tegne og male. Nogen siger, at det ligger i generne”.

CH er et musisk menneske med blik for livets lyse og sjove sider og på samme tid et beskedent og ydmygt menneske. ”Jeg har solgt mange billeder, til priser, som almindelige mennesker har haft råd til at købe dem. Det betyder meget for mig”.

Hovedbiblioteket har en retrospektiv udstilling af

Chr. Hansens kunst

fra 8. juni til 6. juli. 2018.

”Mit liv i Hvidovre” - Thomas Thomsen fortæller

Af Jens Frederik Jørgensen

”Mit liv i Hvidovre” var overskriften for det foredrag, Thomas Thomsen holdt ved medlemsmødet den 8. februar.

*Thomas Thomsen
Foto: Jørgen Snedled*

Thomas fortalte os om oplevelser og minder fra sit liv, som oftest fortalt ved hjælp af anekdoter. Vi kom med ham rundt som forretningsmand på Vigerslevvej, Hvidovrevej og ude i den store verden,

hvor han har løst indretningsopgaver bl.a. i de arabiske lande. Vi kom med til marathonløb, som han har tilrettelagt i hele verden. Alt sammen illustreret med fotos. Thomas og hans kone Bodil åbnede deres første egen forretning i 1964 på Vigerslevvej 282. Den hed ”Åhavens Messe” og lå over for vejen ”Åhaven” og tæt op til den sti, der fører fra Vestkærs Allé til Vigerslevvej. Så der var mange kunder fra Hvidovre i forretningen, der handlede med alt i tekstiler, gardiner, sengelinned, dyner osv.

Det var en forretning, hvor facaden bestod af 2 udhængsskabe, et udstillingsvindue og en dør. Dengang var det også vigtigt at kunne tilbyde kunderne opmaskning af strømper. Strømperne blev efter lukketid kørt til en dame, der inden næste dags åbningsstid havde klaret opmaskningen. Det viste sig hurtigt, at forrettningens areal var for lille til den omsætning, forretningen fik. Så da en legetøjsbutik i nr. 288 kunne overtages, slog Thomas til og solgte i løbet af kort tid legetøjsbutikkens varelager til kunderne med store rabatter. Det viste sig faktisk også

*Åhavens Messe
Privatfoto*

at være fordelagtigt for Thomas. Han tjente på udsalget.

Thomas opsatte de første år selv gardiner i alle boligtyper. Afsted på sin cykel med en værktøjskasse fastgjort på stangen mellem styret og sadlen, sådan som man dengang kunne se tasker sidde på mange herrecykler.

Oliekrisen i 1973 kradsede voldsomt i den danske økonomi, men i Saudi Arabien gav de høje oliepriser store indtægter. I 1975 havde en saudisk prins set den flotte måde, som Thomas hængte gardiner op på, og Thomas fik en opgave med at sætte gardiner

op i enkedronning Faisals palæ i Jeddah. Det blev den første af 100 ordrer til Mellemøsten i de følgende 10 år.

Når man driver forretning, betyder blikfang alt for omsætningen. Det har Thomas altid haft øje for og lagt vægt på. Temaer om tryllekunstnere, Finland (Suomi) og Arabien er blot nogle eksempler. Det har også ført til, at han vundet flere priser i konkurrencer om de bedst pyntede vinduer.

I 1975 blev der mulighed for at overtage "HAMI"-forretningen på Hvidovrevej 284. Ved siden af havde Kamp en trikotageforret-

ÅHAVENS MESSE

genåbner efter andt ombygning

FREDAG DEN 28. AUGUST KL. 8,30

som specialforretning i

**GARDINER - UDSYR - HVIDEVARER - DYNER -
MADRASSER - FORLIGGERE - TÆPPER**

De er altid velkommen til at afslægge os et besøg - uden købetvang - vi er parat med råd og vejledning

Som **åbningstilbud**

tilbyder vi nedenstående specialtilbud — disse sælges kun så længe lager haves og kommer aldrig igen

Sensationstilbud i

Wienerherreds-dynetræk

virkelig kraftig kvalitet
str. 125x190 — sælges for halv pris — NU **14.85**

Tilsvarende pudebetræk, 40x62 ..... **3.95**

Kraftige frotté håndklæder

40x80 cm, pr. stk. **2.95**

3 stk. for **8.25**

50x100 cm, pr. stk. **4.85**

3 stk. for **13.50**

Pudebetræk m. broderi

normal priser fra 10.00 til 13.00 kr.

sælges på grund af smålavl for

FRIT VALD pr. stk. **6.50**

Enestående tilbud i

viskestykker

dejlig vandsøgende kvalitet - pr. stk. **3.85**

Åbningstilbud: Pakke med 3 stk. for **6.95**

Lette, strygefri

Terylene GARDINER

med skæddesjål

90 cm bred **3.95**

120 cm bred **5.50**

150 cm bred **6.85**

Strygefri GARDINER

med flæs

90 cm bred, pr. mtr. **5.85**

Dame strømper

— samles NETNYLON i fineste kvalitet

pr. par ..... **2.95** - 3 par for ..... **7.95** - 4 par for **10.00**

Stort udvalg i forklæder

Dyner og puder modtages til rensning og kanalsugning. — Nytt vær påsættes

Kæmpe udvalg i færdige køkkengardiner

Åhavens Messe

Vigerslevvej 282

Telf. 30 20 36

*Åhavens Messe
Privatfoto*

ning, der bl.a. solgte køkkengardiner. Da Thomas syntes, at det ville være urimeligt at konkurrere om salget af køkkengardiner, blev det ikke til noget før i 1979, da

han købte Kamps forretning. I forbindelse med åbningen af den nye forretning — der beholdt navnet "Åhavens Messe" — fik Thomas den ide at sætte en

Butiksvindue med Finland som tema - Privatfoto

enarmet tyveknægt op, således at kunderne, når de havde købt og betalt varerne, kunne trække i den enarmede tyveknægt og få 10, 20 eller 50% rabat på det købte. Det trak selvfølgelig kunder til.

Thomas har livet igennem fostret den ene ide efter den anden for at skabe opmærksomhed om de ting, han har været engageret i.

I 1983 var han således initiativtager til gadehandel på det lille torv ud for Handelsbanken på hjørnet af Hvidovrevej og Brostykkevej. 28 forretninger var med, og 3.000

kom og deltog i løjerne. Hos Lejerbo-slagteren hjalp Peter Belli til med salget. Thomas selv var klædt ud som arabisk sheik. I hans stand kunne man rede en seng med sengelinned og sengetøj. Hvis man så lå i sengen et kvarter, fik man det hele gratis med hjem. Ikke alt i forretningslivet har været økonomisk lyserødt, fortalte Thomas. En gang havde han fået til opgave at indrette et kontor og en villa for en fabrikant. Da opgaven var bestilt, fik han af kunden 2 flasker rødvin. Da opgaven

*Gadehandelsmarked
Privatfoto*

var løst, var kunden gået fallit, og Thomas fik ingen betaling. ”Det er de dyreste flasker rødvin, jeg har haft”, konstaterede Thomas med et smil.

I 1997 afhændede Thomas, der nu var blevet 60, forretningen. Den flyttede 10 år senere ned på Hvidovrevej 348, hvor den stadig ligger og bærer navnet BOTEX Åhavens Messe.

Energi, engagement, iverigdom og evnen til at få ting til at lykkes, er et varemærke for Thomas Thomsen. Det faldt tanken uvilkårligt på under Thomas's fore-

drag. Det har også kendetegnet ham efter at være stoppet som forretningsmand. Der har været rift om ham, han har været en meget aktiv frivillig.

Han var tidligt blevet formand i KIF – Københavns største atletikklub – og senere i 25 år bestyrelsesmedlem i Dansk Atletikforbund. De sidste 8 år som formand var i en periode, hvor dels et oparbejdet underskud blev dækket ind ved at skaffe sponsorer, og dels hvor forbundet havde 100 års jubilæum.

*Marathonløb på Den kinesiske Mur
Privatfoto*

Så fulgte 9 år som formand for Ældre Sagen i Hvidovre. Her var målene for arbejdet at gøre Ældre Sagen mere synlig og skaffe nye egne lokaler. Begge dele lykkedes.

Thomas har været en af hovedkræfterne i den årlige fejring af de frivillige i Hvidovre – ”Frivillig Fredag”, og man kan bl.a. møde ham og være sammen med ham som aktiv på volleyballholdet i Ældre Sagen i Avedøre Idrætscenter hver onsdag kl. 15.30 til 16.45. Thomas’ aktiviteter rækker langt uden for landets grænser. Han tog

initiativ til og er tilrettelægger og arrangør af årlige marathonløb forskellige steder i hele verden. Vi fik set billeder fra løb på den kinesiske mur, i Tibet, Myanmar (tidl. Burma) og blandt løvespor i Afrika.

At Thomas har været en aktiv frivillig har mange haft glæde af. Det har tydeligvis også givet ham selv mange glæder og store oplevelser og holdt ham frisk og spændstig – fysisk og mentalt – det oplevede vi ved hans velbesøgte foredrag i Ll. Friheden.

Hvidovrevejs butikker

Af Anders Aalund og Jens Frederik Jørgensen

Hovedgaden i en købstad eller ældre provinsby er ikke opkaldt efter byen. Den kan hedde Algade, Søndergade, Vestergade, Slotsgade. Udfaldsvejene bærer så navnet på den by, de fører frem til.

I en forstad som Hvidovre bærer hovedgaden ofte byens navn. Rødovrevej ligger i Rødovre. Hvidovrevej i Hvidovre, men også lidt i Rødovre!

Byens hovedgade er byens forretningsgade, nogen vil kalde det byens strøg. Her vil man finde de butikker, som sælger de såkaldte udvalgsvarer. Det være sig boghandel, isenkram, manufaktur, parfumeri samt tillige banker og sparekasser. Sådan har det også været med Hvidovrevej gennem årene.

I efteråret talte Forstadsmuseet og Hvidovre Lokalhistoriske Selskab (HLS) om, at det ville være fantastisk at få kortlagt og fundet frem til, hvilke butikker, der har ligget på Hvidovrevej.

Vi fik fat i nogle medlemmer af HLS *), der har boet tæt på Hvidovrevej. Den opgave syntes de, at det kunne være interessant og sjovt at deltage i.

På det første møde blev der lukket op for minderne. Butikker, der længst var glemte, dukkede op tillige med egne oplevelser fra disse butikker.

Gruppens opgave blev afgrænset til de butikker, der har ligget på Hvidovrevej fra grænsen til Rødovre og ned til Brostykkevej. Herudover butikkerne på Hvidovre Torv, i Spurvegården

---

*) I gruppens arbejde har følgende deltaget eller bidraget: Gurli Jensen, Birgit U. Thomsen, Marianne Nielsen, Gitte Jakobsen, Birte Gerdes, Grethe Jensen, Ole Asbjørn Petersen, Harly Henningsen, Bent Aarrebo Petersen, Anders Aalund, Peter Vested Olesen og Jens Frederik Jørgensen.

og Bredalsparkens Butikscenter, da disse butikker opleves som en del af butikkerne på Hvidovrevej.

Så gik gruppen i gang med et stort og slidsomt arbejde. Butikkernes navne og indehavere samt den periode, butikkerne havde ligget på Hvidovrevej, blev gravet frem i byggesagsarkivet, telefonbøger og de lokale aviser mv.

Lige nu er der fundet 608 butikker, men der er givetvis flere butikker, de har blot ikke efterladt sig så tydelige spor, eller de har kun eksisteret en kort periode.

Gruppen vil i løbet af efteråret på en udstilling præsentere sit resultat. Så vil medlemmerne af HLS få mulighed for se at oversigten over butikker og komme med tilføjelser.

Forstads museet har en lang række af fotos af butikkerne. De kan findes på www.arkiv.dk. Skulle nogen ligge inde med andre fotos af butikkerne,

så vil museet gerne låne disse fotos og scanne dem ind. En tilsvarende kortlægning af butikkerne på resten af Hvidovrevej, på Gammel Køge Landevej, i centrene, ja i hele Hvidovre kunne være interessant at få gennemført i løbet af de kommende år.

IRMA-butik på hjørnet af Hvidovrevej og Strøbyvej.

Før lå her Keblov - i dag ligger Bella Blomster i lokalerne.

Foto: Forstads museet

Bazarbygninger - butikker i beskedent format

Af gruppen, der kortlægger butikker på Hvidovrevej *)

Når man læser i byggesager fra Hvidovre i perioden 1920-50 støder man ofte på en butiksbygning, der betegnes som en bazarbygning.

Bazar stammer fra persisk og er et "indkøbscenter" Det er et område med mange forskellige boder og små butikker. Den slags bazarer findes stadig i de mellemøstlige/arabiske lande.

Hvordan kom bazaren til Danmark?

Den første bazarbygning, der kendes i Danmark, lå i Carstensens Sommertivoli frem til 1908, hvor den måtte nedrives for at give plads til Hovedbanegården. Nimb, der åbnede i 1909, blev bygget i Bazar-stil.

Så fornemme var de bazarbygninger, der efter 1. ver-

denskrig skød op ud ad Københavns indfaldsveje ikke. De var beskedne bygninger, bygget i en simpel og enkel udformning og bygget af billige materialer. En énetages bygning med en enkelt butik eller længer med flere butikker.

Efterhånden, som byen voksede udad, opstod der behov for butikker. Købmandsforretninger og ismejerier blev en del af alle nye kvarterers liv.

I kolonihaveområderne var det marketenderier, der blev opført ofte som en lille træbygning. Forstadsmuseet har et meget sigende foto af en sådan bygning på Allingvej. Tanken falder uvilkårligt på amerikanske nybyggerbyer i det vilde Vesten. Her kan

---

*) I gruppens arbejde har følgende deltaget eller bidraget: Gurli Jensen, Birgit U. Thomsen, Marianne Nielsen, Gitte Jakobsen, Birte Gerdes, Grethe Jensen, Ole Asbjørn Petersen, Harly Henningsen, Bent Aarrebo Petersen, Anders Aalund, Peter Vested Olesen og Jens Frederik Jørgensen

*Købmandshuset på Allingevej
Foto: Forstadsmuseum*

man tale om nybyggeri på ”den vilde Vestegn”.

Få bazarbygninger i Hvidovre findes stadig og andre huskes givetvis.

Pehrssons cykelværksted på Hvidovrevej 51, lige nord for Hvidovre Station, er et fint eksempel. Her har familien Persson i 3 generationer drevet et cykelværksted. Det er blevet et uundværligt islæt i bybilledet.

Også Rådhusrenseriet, der startede i 1958, ligger i en bazarbygning opført i 1942.

På Hvidovrevej 138 lige nord for Hvidovre Kirke lå fra 1933 til 1971 en bazarbygning med 4 butikker, der har huset dame- og herrefrisørsaloner, Hvidovre Konto og slagter Stie.

På hjørnet af Hvidovrevej og Baunebakkevej lå Jespersens ”Hvidovre Isenkram” fra 1938 og frem til 1988, hvorefter Bjørn Caning havde sin automobilforretning her indtil 2009.

Over for Høvedstensvej lå der i mange år to forretnin-

*Torvet og Hvidovrevej 138 - (Fra en Hvidovrefilm)
Foto Forstadsmuseet*

ger i en typisk bazarbygning. Mange vil huske Frydenlund Hansens fiskeforretning og Brandt Buchs osteforretning. Cykelhuset Central er også en del af historien om bazarbygninger. Her startede en cykelsmed sit værksted i 1941. Der blev bygget til og om flere gange efterhånden, som der blev råd til det og behov for mere plads. I 1999 stod den nye bygning til Cykelhuset Central færdig. Lidt længere nede ad Hvidovrevej på hjørnet af Giesgåardsvej kom der i 1946

en bazarbygning med kiosk og kolonialhandel. Senere overtog "Strøgkiosken" hele bygningen, der blev nedrevet i 1998 for at gøre plads til nybyggeri med Cafe Victoria, Domino's Pizza og Strøg Kiosk.

På hjørnet af Brostykkevej og Hvidovrevej lå Kjøbenhavns Handelsbank, Frisør Færch, Elektriker Keblov, Spækhøker, fru Alstrup og en skomager i en træbygning i bazarstil. Denne bygning blev nedrevet i 1976.

Listen er endnu længere,

*Hvidovre Isenkram, Hvidovrevej 135 - 1940
Foto: Arkiv.dk*

men her stopper omtalen for denne gang.

Bazarbygninger var en god og billig måde at starte en butik. Det var også en dyd ikke at starte med en større bygning end nødvendigt. Bazarbygningerne var markante i bybilledet og huskes stadig og findes heldigvis stadig ofte på fotos fra datiden.

Bazarbyggestilen udviklede

sig til 2 etages bygninger med butik i stueetagen og bolig på 1. sal. På en tur ad Hvidovrevej til Hvidovre Station støder man på flere eksempler herpå.

I dag er der skudt en anden type bazarer op i f.eks. Aarhus og Odense. Det er bazarer, der minder om de mellemøstlige/arabiske bazarer.

Om Kalveboderne v. Poul Sverrild

Af Annelise Wildenradt

Kalveboderne er betegnelsen for farvandet mellem Sjælland og Amager fra Sjællandsbroen i nord til Kalvebodbroerne i syd. Historisk set regnedes også strædet ved Slotsholmen og Christianshavns Vold med til Kalveboderne, og stednavnet Kalvebod Brygge er et levn fra denne oprindelige, bredere brug.

Farvandet er med tiden blevet gjort væsentligt smallere gennem inddæmning og landindvinding. Således er Avedøre Holme, Sydhavnstippen, Vestamager (med Kalvebod Fælled) og Islands Brygge (med Nokken) efterhånden blevet.

Navnet Kalvebodene” (eller Kalleboderne) blev i 1600- og 1700-tallet også brugt om kvarteret mellem Frederiksholms Kanal og Rysen-
teens Ulriks og Gylden-løves Bastioner, der lå omtrent, hvor Vester Voldgade løber i dag. ”Kalveboderne” er det folkelige navn, det formelle navn for kvarteret var Frederiksholm.

Ovenstående er en afskrift fra Wikipedia og tillige emnet for aftenens oplæg ved Poul Sverrild fra Forstadsmuseet.

Poul Sverrild indledte med at udlægge det store fremmøde som et tegn på den store interesse for historien i Hvidovre og den fortsatte lyst til at vide mere. Herefter fortsatte han med udgangspunkt i ”Suset fra Kalveboderne”

Vi hørte dog ikke Suset fra Kalveboderne den aften i Lille Friheden. Det var et pænt selskab med kaffe og kage. Men vi hørte Poul Sverrild fortælle om Kalveboderne fra farvandet oprindelse helt tilbage fra Jernalderen, hvor Hvidovre i først omgang blev anlagt og frem til vor tid med Strandparken og Hvidovre Strand.

”Suset fra Kalveboderne” er i øvrigt, selv om det også bruges af andre landsdele i festligt lag, et slagord opfundet af en driftig mand, Lorry Feilberg, som boede i Hvidovre med virksomhed på Frederiksberg. Han boede med sin familie i det nuværende Hvidborg med sin familie

og drev et gartneri på 5 tønder land, så han kunne forsyne sin virksomhed på Frederiksberg med friske grøntsager
Oprindeligt løb Kalveboderne fra Knippelsbro til Vejleå, og havde form som en tragt, hvilket fremgik af gamle kort, der også viste, at Hvidovre, som i århundreder var i sognefællesskab med Valby, derfor havde mere kystlinje.

Hvidovre Landsby blev anlagt i Jernalderen, og man færdedes fortrinsvis til vands, da vejene var meget få og dårlige. Derfor var adgang til vand af afgørende betydning for varetransporten og slæbestedet for enden af Lodsvej var Hvidovres udskibningshavn, men for at forebygge ildesindede angreb fra vandsiden var landsbyen anbragt et par km inde i landet. Kalkstenene til bygningen af Hvidovre Kirke omkring år 1200 er således sandsynligvis blevet lastet om her og fyldt over i pramme eller småbåde, der kunne komme op ad Harrestrup Å til landsbyen

Farvandet Kalveboderne ejedes i tidligere tider ikke af nogen, men kom til at tilhøre Kongen, dvs. at Hvidovre ikke således havde ejerskab til Kalveboderne, og dermed var der ikke egentlige lokale fiskere. Fiskerne fra Amager havde ret til at fiske der, mens fiskerne fra København kunne fiske længere ind mod byen.

Der var dog jagt i Kalveboderne. Det var et kongeligt privilegium at

Spis i Café Hjertetræet

Smørrebrød	12kr.
Dagens ret (Lille).....	35 kr.
Dagens ret (Stor).....	50 kr.
Kaffe.....	Gratis

Spis brunch den 1. fredag i måneden for kun 75 kr.
(nu også med røget laks, tebirkes og wienerbrød)
Her får du billig og sund mad af gode råvarer i hyggelige omgivelser.
Få dig en tur ud af det og besøge os. Kom alene eller tag en ven med.

Café Hjertetræet i Avedøre Kirke, Trædrejerporten 6, 2650 Hvidovre
Tlf.: 21162603, mobil: 20866464, E-mail: laul@avedoere-kirke.dk
Åbningstider alle hverdage fra kl. 10.00 til 14.00

*Hvidovre Søbad ca. 1928
Foto: Arkiv.dk*

drive jagt på fx svaner. Et privilegium, som bønder ikke havde, da de ikke måtte eje skydevåben. Der er ikke skrevet meget om fiskeri i Kalveboderne, men der var jagt på sæler, for dem var der mange af, og hvor der er fisk, er der sæler. Således fangede en karl ca. 50 sæler på en vinter og fik en præmie for sin flid og iver. Sælerne ansås på det tidspunkt for skadedyr, derfor præmien, og udbyttet af dem var fortjenesten på tran til lamper og seletøj af sælskindet.

Ved de store landboreformer i slutningen af 1700-tallet udstyk-

kedes engstykker langs Kalveboderne med henblik på høst af tagrør og græsning af kvæg. Nogle gårde købtes af velhavere, og forpagtere blev sat til at passe dem. På samme tid begyndte man, som tegn på at der kom nye folk til, at dyrke hør på strandarealerne.

Adelsmænd med tilknytning til Statsadministrationen opkøbte jord i Hvidovre ved den nuværende Lodsvej. De havde tilknytning til kalkbrud på Stevns, og de anlagde kalk – og teglværk ved kysten. Produktionen af mørtel og tegl fortsatte gennem

de følgende 50 år til midten af 1800-tallet.

Det nye industrianlæg understregede med sin skibstransport behovet for et lodseri, fordi Kalvebodernes sejlforhold var vanskelige. Sejlrenden slår et par knæk, og der var store sten i farvandet. Kalvebodernes Lodseri fik kongeligt privilegium i begyndelsen af 1800-tallet og fortsatte sin virksomhed frem til 1950'erne. Lodsens havde samtidig opgaven med at være opsynsmand for brændingerne på kalk – og teglværket.

En lille anekdote om lodsens Hans, som var lods i Hvidovre. Hans blev tildelt ”Medaljen til de Druknedes Redning”, men efter følgende meddelte Hoffet, at han ikke havde ret til at bære medaljen. Ingen vidste tilsyneladende hvorfor, indtil en skillingsvise fra Århus i 1838, hvis forfatter angiveligt var Anne Kirstine Simonsdatter, åbenbarede årsagen til at Hans var frakendt sin medalje. Igennem lange og sørgmodige vers afsløres, at Hans var sin kæreste utro og svigtede hende, efter at have berøvet hende hendes dyd. Men Hans Johansen Stage havde, ifølge folketællingen 2 år efter i 1840, etableret sig med en

ny familie!

Efter at næringsloven blev ændret i 1850'erne dukkede de første fiskere op i Hvidovre i 1870'erne. Det var tilflyttede nordfra op ad Øresundskysten og svenskere, som dominerede fiskerbefolkningen i det sydlige Hvidovre.

København voksede og blev efterhånden landfast med tidligere holme som Gammelholm, og opfyldningerne fik konsekvenser for gennemstrømningen af vandet mellem Kalveboderne og Øresund, så skibene fik vanskeligheder med at manøvrere i havnen. Omkring år 1900 blev Københavns Havn en slusehavn, da stigbordene ved Kongens Enghave (ved Sjællandsbroen) blev bygget.

Ligeledes i Hvidovre sker ændringer og engstykkerne ud mod Kalveboderne udvikles til rekreative områder, hvor man spadserer til og langs vandet og nyder vejret og udsigten.

Hvidovre Havn påbegyndes i 1950'erne på Hvidovre Kommunes initiativ.

På grund af den københavnske bolignød omkring 1. Verdenskrig i København udstykkes jordlodder på de ufrugtbare strandenge

*Hvidovre Strand ved Hvidovre Søbad
med udsigt til Kongelunden 1930 68x55
Ejner Parslev 1920*

ved Kalveboderne til sommerhuse med mulighed for dyrkning af afgrøder som supplement til kosten. Mange af husene er i 1920'erne bygget af Chevrolet – og Fordkasser, der er brugt til at beskytte billedene under transporten fra Amerika.

I begyndelsen af 1900-tallet, samtidig med udstykningerne, reklamerede udstykkerne med, at Hvidovre var ”fremtidens Hellerup mod syd” og strandarealerne udflugtsmål for Københavnerne. Åbne vidder, frisk luft og jord under neglene. Man tog til

vandet for at bade og senere for velværet.

I 1820 begyndte bade – og svømmelivet og badeanstalten Rysensten etableres og flere følger, men på grund af forureningen rykkes disse længere og længere ud, hvor Kalveboderne bliver til Køge Bugt.

Svømning blev populært og Hvidovre Søbad blev således etableret 1928 med herre-, dame, og fællesafdeling, udspringsvipper, svømmekonkurrencer og plads til at sole sig. Også Hvidovres skolebørn fik svømmeun-

dervisning

Hvidovre Søbad blev lukket for skolebadning på grund af forurening, og isvintrene under krigen i 1940/41 gør det endeligt af med Søbadet, og da vinteren var ovre, stod kun pælene tilbage.

Det gode skib ”Strandgreven”, der i 1927 blev etableret som et supplement til de lokale busser, var en udflugtsbåd, der afgik fra Langebro, gik gennem slusen og lagde til ved Hvidovre Søbad, i Brøndby, Greve Badehotel med endestation i Køge.

Et andet tilbud til friluftslivet var Avedøre Strandpark lige overfor Avedøre Flyveplads med plads til 4000 cykler.

”De Gamle Stuer” som åbnede i 1915 og oprindeligt som Strandholm Bad, var en kro, der lå lige på grænsen til Brøndby og havde en badebro på 450 m. Måske den længste i Danmark?

Allerede i midten af 1800-tallet begyndte man at tale om at inddæmme det fladvandede område mellem Sjælland og Kalvebod Strand. Dermed kunne man uddybe sejlrenden og få mere frugtbar jord. Men først i 1939 indledtes inddæmning af Kalveboderne som et arbejdsløshedsprojekt, der fortsattes under

krigen for at forhindre, at danske arbejdere blev sendt til Tyskland på tvangsarbejde. Spunsvæggen blev anlagt, så man kunne begynde at pumpe vandet ud af arealet. På Hvidovresiden er Avedøre Holme, der har været rørskov, tilsvarende blevet et inddæmet område, og nu Nordeuropas største industriområde, indviet i 1966.

Rørskoven strakte sig oprindeligt 30 km omkring Kalveboderne og den inderste del af Køge Bugt. Nu er der kun de par hundrede meter tilbage, som ligger i Hvidovre.

Kalveboderne har på grund af sin tragtform mange gange været ramt af oversvømmelser, når vinden gik i sydvest. Der var for eksempel den store stormflod i 1872, hvor Harrestrup Å gik over sine bredder helt op til Baunebakkevej i Hvidovre landsby, og sidst oplevede vi en voldsom oversvømmelse i januar 2017. Ind imellem har der været en hel serie oversvømmelser.

Aftenens oplæg blev afsluttet med et dejligt billede taget fra Store Hus med udsigt ud over Kalveboderne og DR-byen i dissen på Amager. En rigtig ”Manhattan” udsigt.

Hyggeeftermiddage

Af Jens Frederik Jørgensen

Hygge i Rytterskolen

”En herlig eftermiddag” var en af kommentarerne efter den første af de tre hyggeeftermiddage, som har fundet sted på Rytterskolen i vinter.

Bente og Ove Hurup-Christiansen kom med ideen. De havde i et par andre lokalhistoriske foreninger oplevet hyggeeftermiddage.

Et lille hold af vores medlemmer har hver gang stået for at dække op, lave kaffe og købe småkager ind.

Hurtigt gik snakken livligt og lystigt ved bordene blandt de 15-20

medlemmer, som kom til hvert af de tre arrangementer.

Der blev bladret i mapper med billeder fra hele Hvidovre/Avedøre. Det var muligt at studere gamle landkort fra Hvidovre/Avedøre.

Nogen havde medbragt billeder, som gav anledning til en god snak. En enkelt havde medbragt nogle gamle grammofonplader for at få at vide, hvor var det nu, at Køgevejens Radio lå i sin tid. Det var Gammel Køge Landevej 286. Der blev også afleveret materi-

ale til Forstadsmuseet og vist et maleri frem, som museet til sin tid skal arve.

Den sidste eftermiddag var der en overraskelse til deltagerne. Forstadsmuseet har fået digitaliseret et par gamle film, og en af dem havde ”snigpremiere”. Der var optagelser fra det dengang nye Medborgerhus, optagelse med Poul Schønnemanns pige, af Aagesen og Gärtner i landauer, da Avedøre i 1974 blev en del af Hvidovre. Vi så gårdene i Avedøre, og der var optagelser

fra byfesten i Hvidovre den 11. september 1976.

Filmen vil blive vist ved et senere medlemsmøde, tillige med den anden film, der også er blevet digitaliseret.

Bestyrelsen har lyttet til deltagerne kommentarer, så der vil også senere i 2018 blive afholdt hyggeeftermiddage i Rytterskolen.

**Opfordringen er:
Kom og deltag
i snakken og hyggen.**

”Det døde de af - i de gode gamle dage”

Af Anders Aalund

Billedet er fra 1909 og viser en stakkel værkbruden dame i kontrast til gårdens ejerfamilie i døren.

Foto: Forstads museet

På HLS's generalforsamling den 8. marts holdt Poul Sverrild et tankevækkende oplæg om tidligere tiders dødsårsager. Der var virkelig tid til fordybelse, idet billederne på lærredet blev vist uden ledsagende kommentarer. At det virkede er helt sikkert. Der var fuldstændig tavst, mens det stod på. Især børnedødeligheden var skrækkelig stor. I perioden

1854 til 1866 døde 37 børn i Hvidovre og Vigerslev før de blev et år gamle. Blev de etårige talt med nåede tallet op 46 svarende til 19 % af alle dødsfald.

Dette var stærkt medvirkende til at den gennemsnitlige levealder i denne periode var 34,3 år for kvinder og 32,9 år for mænd.

Man døde af andre årsager dengang, dels var hygiejnen på et langt lavere niveau end i dag, dels var levevilkårene meget barskere. Man døde f.eks af vattersot, tæring, strubehoste, brystsyge, kirtelsyge og tyfus.

Tankevækkende citat: ”I dag dør mange danske af det vi

kalder livsstilssygdomme – det gjorde de også for 150 år siden – men dengang valgte folk slet ikke selv deres livsstil – fattigdom var ikke en selvvalgt livsstil”.

Oplægget gav virkelig stof til eftertanke.

hvidovre@home.dk

Ejendomsmægler M.D.E. Cand. jur.

MAX MARDORF

Hvidovrevej 406 • 2650 Hvidovre

Telefon 36 77 18 28

(Overfor Hvidovre Sportsstadion)

home

vi vil være din foretrukne ejendomsmægler

Det er os, der er kendt for det hurtige og effektive salg

Da danseglæden kom til Hvidovre

Af Karen Johansen

På årets første rigtige forårsdag, søndag d. 8. april kom BONZO (Bent Haugshøj Jensen) til Risbjerggård og fortalte om sit livs passion: Dansen.

*Bent og Kate viser hvordan man gør!
Foto Karen Johansen*

Som stor dreng var Bonzo sammen med sin fætter startet hos Kisbye danseinstitut. Senere kaldte Tivoli og Dansetten , hvor de unge mennesker lærte at danse Jitterbug og Jive. Bonzo har siden danset sig til

mange præmier gennem årene, både i Danmark og Sverige.

Bonzo havde taget sin nuværende dansepartner Kate med, og i salen på Risbjerggård, som i dagens anledning var gjort hyggelig som en danse-restaurant, med blomster, røde lygtelys og snack, blev vi indviet i forskellige dansetrin, bl.a. Tivoli-boogie – voogie. Kate supplerede Bonzos historier og fik lokket dagens gæster på dansegulvet. En god eftermiddag sluttede med at gæsterne dansede hjem .

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab bliver 40 år d. 22. november 2018

Af Ole Asbjørn Petersen

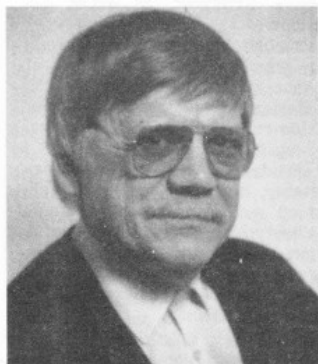

Jens Kristensen 1978 - 1989

På generalforsamlingen den 8. marts 2018 kunne formanden, Jens Frederik Jørgensen, med tilfredshed oplyse, at Hvidovre Lokalhistoriske Selskab (HLS) nu havde 559 medlemmer. Alene i løbet af sidste år var medlemstallet steget med ca. 50. Flot arbejde af bestyrelsen og alle de medlemmer, der aktivt har medvirket i denne tilgang. HLS kan i år fejre 40 års fødselsdag, så det kunne måske være interessant at se på, hvad der egentlig gjorde, at HLS blev dannet.

I 1973 var det nye medborgerhus blevet indviet med mange faciliteter og muligheder for

nye aktiviteter. I 1974 indviedes også et lokalhistorisk arkiv med fhv. landinspektør H.O. Nordlund

Per E. Hansen 1990 - 1992

som daglig leder. Arkivet var placeret i 2 lokaler i bibliotekets kælder. Inden var der gennem Kulturelt udvalg taget initiativ til at oprette et lokalhistorisk selskab. En lille kreds af Hvidovre-borgere dannede et

Dan Olsen 1995 - 2003

Harry Schultz 2003

Benny Riisager 2003 - 2004

selskab med det formål at indsamle historier, billeder og andre facts om Hvidovres fortid. Det blev det første Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, stiftet den 7. maj 1973 med daværende kommunalbestyrelsesmedlem, Herluf Rasmussen (A), som formand. Man havde sat en annonce i Hvidovre Avis, hvor man søgte efter lokalhistorisk interesserede. 22 meldte sig, hovedsagligt medlemmer af Kulturelt udvalg. Der blev i starten samlet ca. 3000 billeder, foreningsprotokoller, malerier og en del personlige papirer fra det gamle Hvidovre.

Arbejdslysten var stor, og der blev oprettet arbejdsgrupper, der skulle tage sig af: 1. Kort, protokoller, matrikelkort, landsarkivsager, 2. Tegninger, billeder, fotografier, 3. Skøder, fæstekontrakter, skifteprotokoller, retsdokumenter, kirkebøger, 4. Film, 5. Bånd og samtaler, 6. Effekter.

Arkivets samlinger voksede støt, og man kunne udgive forskellige publikationer, der havde borgernes store bevågenhed. Interessen var stor, og behovet for en støtteforening – via medlemskab (kontingent)- blev påtrængende. Man forsøgte at løse spørgsmålet (kontingent) ved at lade køb af bogen om Beringgaard (skrevet af tidligere skoleinspektør ved Langhøjsskolen, Sv. Aage Sørensen) være adgangskort til foreningen. Der var imidlertid det problem, at arkivet var opført under bibliotekets regnskabsområde, hvor man ikke må operere et medlemskontingent. Daværende medlem af kommunalbestyrelsen, Jens Kristensen (A), fik så den ide', at omforme selskabet til en forening med kontingentbetalende medlemmer. Ideen blev til virkelighed den 22. november 1978, hvor den stiftende generalforsamling fandt sted i Medborgerhusets studie-

Ole Asbjørn Petersen 2005 - 20017

Jens Frederik Jørgensen 2017 -

kredslokale A. Af de første bestyrelsesmedlemmer kan nævnes: Formand Jens Kristensen, næstformand Kjeld Jørgensen, sekretær Birger Thomsen, kasserer Eva Raae Schultz, suppleanterne Knud Weile og Sven Tønnesen samt revisor Hans Møller. Fra kommunalbestyrelsen udpegedes

Hanna Jensen (A) og Palle Voigt (SF). Kontingentet fastsattes til kr. 30,00 årligt og kr. 10,00 for pensionister.

Snart havde selskabet omkring 200 medlemmer, og vores domicil på Rytterskolen har været med til at skabe øget opmærksomhed om selskabets aktiviteter. Sammenlægningen med Avedøreselskabet pr. 1. februar 2010 gav yderligere medlemsfremgang, så det er med stor glæde at kunne ønske et driftigt Hvidovre Lokalhistoriske Selskab til lykke med de 40 år den 22. november 2018.

(Som baggrundsmateriale er anvendt artikel af Eva Raae Schultz fra Hvidovre Avis november 1978, redegørelse om Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv af Sanne Braagaard 1982 og artikel om 25 års jubilæet i medlemsbladet 2003).

Cykelsmed Johnny Persson fortæller

Af Jens Frederik Jørgensen

Min far, Poul Persson, startede et cykelværksted i 1942 sammen med sin gode ven, Heino, som efter et par år åbnede sit eget værksted på Roskildevej.

Der var meningen, at bygningen skulle have været en osteforretning, men min far, der kom fra Vesterbro, syntes sgu, at der her skulle være et cykelværksted. Så han lejede bygningen af ejeren i nr. 53.

Da min far døde i 1980, overtog jeg forretningen og ville godt

have haft bygget ud, men det måtte jeg ikke p. gr. a. brandfaren, blev der sagt. Så derfor har jeg aldrig solgt cykler, men repareret cykler og solgt de slanger, dæk, kæder mv., der hører til en cykel. Jeg har aldrig haft ansatte, men haft et utal af erhvervspraktikanter, ofte fra specialskoler. Som voksne kommer de ofte på besøg hos mig i værkstedet.

Der har været mange cykelværksteder i Hvidovre, og i dag er det moderne at køre på cykel.

*Persson Cykelservice Hvidovrevej 51
Foto: Forstadsmuseet*

Lokalhistoriske kilder

Af Jens Frederik Jørgensen

Der er et væld af lokalhistoriske kilder på internettet.

Det stod hurtigt klart for de 14 deltagere i studiekredsen om ”Lokalhistoriske kilder”.

Første eftermiddag fortalte Marian Stenak og Jytte Rømer Sørensen fra Hvidovre Slægtsforskere om de mange muligheder, der er i folketællinger, kirkebøger mv for at finde oplysninger om slægtninge. Der blev med eksempler vist hvilke muligheder, der er.

Har man en slægting, der i sin tid er udvandret, kan man sågar finde oplysninger om med hvilket skib, udvandringen skete, og hvorhen i verdenen den pågæl-

dende drog.

De to næste eftermiddage var tilrettelagt af Lisbeth Hollensen fra Forstadsmuseet. Her fik deltagerne mulighed for at søge oplysninger fra hjemegnen ved hjælp af byggesagsarkiver, luftfotos, kort mv.

I forbindelse med studiekredsen har underviserne udarbejdet lister med links til imponerende mange interessante hjemmesider, som kan bruges, når man vil studere sin slægt og hjemegn.

Når først man går i gang med at bruge de links, der er oplistet, så løber tiden meget hurtigt.

Listerne med de mange nyttige og interessante links vil blive lagt på selskabets hjemmeside:

www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk

Arrangementsoversigt

OBS!

Vedrørende tilmelding til arrangementer

1. Tilmelding er nødvendig til alle arrangementerne.

Tilmelding skal ske ved at kontakte Forstadsmuseet på 36490030 eller ved mail til forstadsmuseet@forstadsmuseet.dk

2. Der serveres kaffe/the til foredragene til en pris af 20,00 kr.
3. Offentlig transport til Værestedet (Auditoriet i Avedørelejren) kan foregå med bus 1A, der holder lige foran Avedørelejren.
4. Deltagelse er gratis for medlemmer med mindre andet er anført
5. Ikke-medlemmer betaler 25 kr. for deltagelse i møder.

Onsdag den 16. maj 2018

kl. 17.00 – 19.00

Rundvisning på Risbjerg Kirkegård

Mødested: Risbjerg Kirkegårds Kapel, Høvedstensvej 66
Børge Grøn-Iversen gentager den rundvisning, der fandt sted i 2017. Børge Grøn-Iversen har været formand for kirkegårdsbestyrelsen i over 50 år og kender om nogen kirkegårdens historie – den vil han fortælle deltagerne og vise deltagerne rundt på kirkegården. Max. 30 deltagere.

**Tilmelding, jfr. øverst på
"Arrangementsoversigten".**

Torsdag den 17. maj 2018

kl. 19.00 – 21.00

Kaminpassiar med Annelise Dam Olesen

Mødested: Bibliotekscafeen, Hvidovrevej 280
Annelise Dam Olesen, der vandt sølvmedalje i 800 meterløbet ved Europamesterskabet i Athen i 1969, fortæller i en samtale med Ole Asbjørn Petersen om sit liv i og uden for atletikkens verden.

**Tilmelding, jfr. øverst på
"Arrangementsoversigten".**

*HUSK
at meddele flytning til:
Kasserer Frank Gudmann
hlskasserer@gmail.com
Tlf.: 2536 5481*

Lørdag den 9. juni 2018

Kl. 9 - 15

Gamle kæmpers marked

Her kan du bl.a. besøge Hvidovre
Lokalhistoriske Selskabs stand.

Se i øvrigt hjemmesiden:

<http://www.123hjemmeside.dk/>

Gamle-Kaemper/30147372

Ingen tilmelding

Mandag den 11. juni 2018

Kl. 14.00 – 16.30

Solveig Isbrand

viser rundt i Avedøre Stationsby.

Mødested: Indgangen til Sadelma-
gerporten 2

Solveig Isbrand gentager en

rundvisning i Avedøre Stationsby.

Den første rundvisning fandt sted

i september 2015. Solveig Isbrand

har boet i Stationsbyen i over 40

år og er formand for afdeling Syd.

På turen kommer man op i Store

Hus og får et flot overblik over

Stationsbyen og omegnen. By-

vandringen vil bl.a. sætte fokus på

Stationsbyens udvikling af lege-

og opholdsområder samt kunst-

værker efter år 2000. Byvandrin-

gen slutter med en forfriskning,

hvor der vil være mulighed for

uddybende spørgsmål og kom-

mentarer.

Tilmelding, jfr. øverst på

”Arrangementsoversigten”.

Ældre Sagen

HVIDOVRE

Ældre Sagen i Hvidovre nærmer sig
7.000 medlemmer - skal du være med og
få del i de mange tilbud vi har.

Ældre Sagens kontor finder du i
Hvidovre C - tlf.: 3647 8515.

Bestyrelse og udvalg for Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Formand:

Jens Frederik Jørgensen
Ørumvej 20
tlf.: 2423 0595
e-mail: jensfrj@gmail.com

Finn Ivo Heller
Menelaos Boulevard 15
2650 Hvidovre
Tlf.: 20230868
e-mail: finn.ivo.heller@gmail.com

Næstformand:

Karen Johansen
Vestkærs Alle 8
tlf.: 29920417
E-mail: katojo@live.dk

KB medlem:

Maria Durhuus
tlf.: 2277 8027
e-mail: mdq@hvidovre.dk

Kasserer:

Frank H. Gudmann
Tavlekærsvej 75
tlf.: 2536 5481
e-mail: hlaskasserer@gmail.com

Suppleant for Maria Durhuus

Anders Liltorp
tlf.: 5077 5070
e-mail: aql@hvidovre.dk

Bestyrelsesmedlem:

Gitte Jakobsen
Aktæons Allé 28
tlf.: 36759539
e-mail: gittejak51@gmail.com

KB medlem:

Mikkel Dencker
tlf.: 4076 6133
E-mail: mds@hvidovre.dk

Bestyrelsesmedlem:

Anders Aalund
Nørremarksvej 6
tlf.: 36 75 62 14/Mobil: 24202655
e-mail: aalund@oncable.dk

Suppleant for Mikkel Dencker

Niels Ulsing
tlf.: 4063 1311
e-mail: niu@hvidovre.dk

1.suppl.: Birte Gerdes

Kalkager 16 st. th.
2650 Hvidovre
tlf.: 60 74 84 04
e-mail: birtegerdes@yahoo.dk

Revisor:

Hubert Steffensen
Hesselbjergvej 12
3649 0963

2.suppl. & sekretær:

Revisorsuppleant:

Inge Larsen
Claus Petersens Allé 18 G, 1. sal
tlf. 3678 4736

Forretningsudvalg:

Jens Frederik Jørgensen,
Karen Johansen,
Frank H. Gudmann

Arrangementsudvalg:

Karen Johansen (tovholder),
Jens Frederik Jørgensen,
Knud Nygaard Jensen,
Birgit Møller-Kristensen,
Annelise Wildenradt.
Ammi Stein Pedersen

Interviewgruppen:

Anders Aalund (tovholder),
Jens Frederik Jørgensen,
Jette Randal-Lund,
Gitte Jakobsen,
Henny Paaske, Ejvind Jensen,
Karen Johansen,
Inger Hansen.
Birgit U. Thomsen.
Ammi Stein Petersen

Kulturistudvalget:

Jette Randal-Lund, Birte Gerdes,
Karen Johansen

Kommunikationsudvalg:

Gitte Jakobsen (tovholder),
Anders Aalund,
Jørgen Snedled,
Jens Frederik Jørgensen,
Lisbeth Hollensen.

Web- og bladredaktør:

Jørgen Snedled
Borrisvej 1
Tlf.: 61787548
e-mail:
hlsredaktionen@gmail.com

Bankkonto:

Jyske Bank 5025 1028523

MobilePay: 94672

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Rytterskolen Hvidovre Kirkeplads 1, 2650 Hvidovre

email: jensfrj@gmail.com

*Tlf.: Se bestyrelseslisten på forrige side i bladet
eller på www.hvidovrelokalhistoriskeselskab.dk*

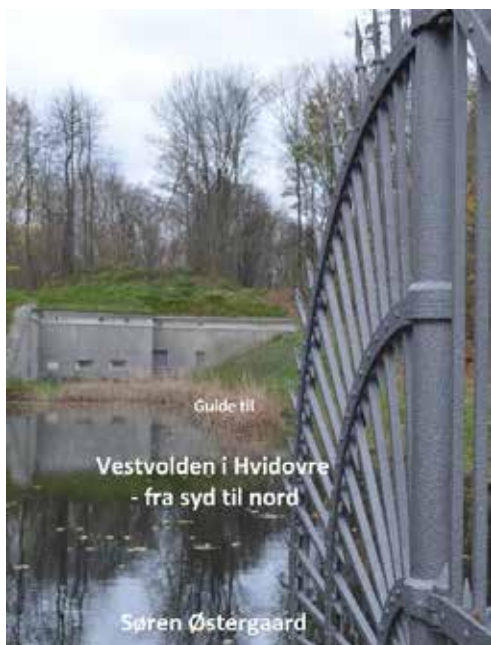
Vestvolden - altid et besøg værd

Adresselabel

Af Jens Frederik Jørgensen

Vestvolden er en af Hvidovres grønne oaser. Her kan man cykle og gå og samtidig opleve dyre- og planteliv og få historiske oplevelser.

Vestvolden er en del af det militære anlæg, kaldet Københavns Befæstning og bygget fra 1888 til 1892. Befæstningen skulle beskytte København mod angreb. Befæstningen var særdeles effektiv, den er aldrig blevet indtaget. Dertil kan føjes, at den heller aldrig er blevet angrebet. Nu ligger den som et rekreativt område for Hvidovres borgere. Søren Østergaard har ”tabt sit hjerte” til historien om Københavns Befæstning og Vestvolden.

I 2013 udgav han sammen med Hvidovre Lokalhistoriske Selskab et hæfte med beskrivelse af de forskellige militære bygninger og anlæg, som man kan se på de 3,5 km af Vestvolden, der ligger i Hvidovre.

Hæftet er nu revideret og genudgivet af Søren Østergaard. Det kan købes på www.saxo.com for kr. 48.75.

Ta’ den lille informative guidebog med på en tur til Vestvolden i Hvidovre, og turen bliver ekstra interessant.

God fornøjelse.